

TISZAVIDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellen i részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

A biztosításról.

A közgazdaság terén alig van fontosabb kérdés mint a biztosítás. S mégis gazdáink körében, bizonyos fokú el-lenszenyvel viseltetnek minden iránt, a mi a biztosítással kapcsolatban van.

Nem lehet feladatunk kutatni, hogy ki a hibás ebben; ezt vitatták már előttünk számosan és vitatni fogják azután is a nélkül, hogy reá akadnók egy módra, melylyel ezt a kétségtelenül visszás véleményt megszüntetni lehetne. De hogy magát a dolog lényegét tisztázzuk, szükségesnek tartjuk konstatálni, hogy semmiféle téren annyi bünt el nem követtek, mint a biztosítás terén, azok kik vagy sértett és ki nem elégitett ambícióból, egyéni érdekből, neki állottak biztosító intézetet alapítani.

Hogy ne a távol multba menjünk, hanem a jelenből merítsünk példákat, elég felhoznunk p. u. az „Országos magyar kölcsönös biztosító intézet” viselt dolgait. Mielőtt azonban arra reá térünk, egy kissé eltérünk tárgyunktól, nehogy intenczióink félreértessék.

A szövetkezeti eszme általában immár kiirthatatlan gyökeret vert hazánkban is. Sőt annak szilárdítására még a kormány sem zárkozhatott el, az eszme természet szerű követelése elöl és megalapította, törvényhozásilag szabályozta a központi hitelszövetkezetet.

De míg a hitelszövetkezeteknek meg van a létjogosultságuk, sőt mi több, helyes ügyvezetés mellett a szövetkezetek mind meg tudják szerezni szilárd existenciát.

Nem úgy van ám ez a biztosítási szövetkezetről, hol az egész országban milliókra menő kockázatokat vállálnak el és ha egy súlyosabb esztendő következik be, mint volt p. u. az 1898-iki jégverések, ugy nem tudnak kötelezettségeiknek, mely mindig kiszámíthatatlan egy biztosító intézetnél, eleget tenni és bekövetkezik az, a mi bekövetkezett az „Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet”-nél, hogy sok száz, sok ezer károsult talán még ma sem kapta meg kártérítését, mert hisz azok kifizetésére a szövetkezet április 1-ig haladékat kért, míg be tudja azon a szegény kis gazdán hajtani még egyszer a díjat, amiből első sorban a központ költségei fedeztetnek, azután pedig csak a károsultak követelése. Az a kiscgazda pedig, a kinek elverte a jég minden reményét, aki az értékesítendő — de a jég által megsemmisült — terményből akarta fedezni a téltre valót, most kétségbeesve bámulhat a levegőbe mindaddig, míg a kárát meg nem kapja.

Ezért kell óvatosoknak lennünk a biztosításnál, ezért kell tartózkodnunk a szövetkezeti biztosítástól, mert annak szomorú következményei lehetnek.

K. G.

Családirtó anya.

Az emberi elvetemült vadságnak és gonoszságnak elijesztő példánya van most fogva a szegedi ker. börtönben.

Lapunk hasábjairól ismert név: Kajtár Ilona. Lassan megölte gyermekeit, végre az urát is. Olyan ravaszsággal végezte irtózatot tettét, hogy csak később kezdtek rá gyanakodni és a mikor megindították a vizsgálatot, csakhamar le kellett őt tartóztatni.

Utóbbi letartóztatása alkalmával szintén megemlékeztünk ezen körülményről s most részletek is vannak rendelkezésünk alatt, mert Sebestyén Gyula vizsgálóbíró betérjesztette a vizsgálat adatait a kir. törvényszékhez. Ez adatok kétségtelenül beigazolják Keller Sándorné, született Kajtár Ilona cselekedetét.

Három mostoha gyermekének és hit-es férjének meggyilkolása terheli a démoni asszony lelkét.

Most azonban csak az utóbbiról van szó. Amazok fölött ítélkeztek a bíróságok és föl kellett menteniök a vádlót, a ki azonban most aligha szabadul.

Ezekben a rémes és valósággal megrendítő eseményekben a vizsgálatot még a nyolczvanas évek elején megtartották s tizenhét év mulva is ott van a dolog, hogy még most is tapogatózni, kutatni kell. S az az asszony, a ki 1882-ben megfojtotta egyik mostoha csecsemő-fiát a fürdővizben, tizenhét

A TISZAVIDEK TARCZAJA.

Füst.

A tisztai kaszinó társalgó szobája tele van füstel. Abban a pillanatban, a hogy Faragó, a kadét belép, vidám kacagás hangzik fel. Faragó az első pillanatban megütközik, s aztán mintha csiklandozná valami, mosolyog.

— Hohó! Én is kérek abból a jóból.

— Nini a kadét megbolondult — konstataálja Stadler főhadnagy.

— Dehogy, hiszen csak kíváncsi vagyok. Stadler fölállt s komolyan megintette a kadétot.

— Jegyezd meg fiam, hogy kadétek csak öt forint bűnatpénz lefizetése után kíváncsiskodhatnak.

A tisztak újból elkezdtek nevetni s a szegény kadét alighanem pórul jár, ha Csapó százados be nem toppan a terembe. Világos, hogy hallani akarta a históriát.

— Csapiczyt halljuk! Csapiczy tudja a legjobban — kiáltozták össze-vissza.

— Hiszen rövid az egész, kezdte Csapiczy, miután rágyújtott a cigarettájára — az előzmény eléggé ismeretes. Kass Miklósné — egyszerűen kifejezve magamat — istennő. Azt hiszem, eredetileg angyal volt, de ugy látszik, még az égbeliek is irigyelték a szépségét s ezért száműzték a mi rongyos földünkre.

— Ordögös ficzkó ez a Csapiczy, mily szép hasonlatokat tud kitalálni.

— Kadét! Halts Maul!

— Belebolondultunk. Én, te, ő, mi, ti, ők. Eu masse, — mint Stadler szellemesen illusztrálta a helyzetet. Már majdnem kardélre került köztünk a kis ügy, a mikor elővet-tük a jobbik eszünket és sorsot huztunk. Tóth főhadnagy ur volt a szerencse fia s ő rögtön munkába is fogott. Azt már többször konstatáltuk, hogy a férjek általában kellemetlen emberek...

— No az már igaz, hogy keserves...

— Still! — dörögte rá a megrökönyödött kadétra.

... de Kass még abban a kategóriában diszpeldány volt. Folyton a felesége szoknyáján ült, örökké csókolóztak s ilyenkor rendkívül barátságos arczzal méregette végig Tóthot. Aligha csalódom, ha azt hiszem, hogy Tóth utójára is dühös lett, s valami bolondot talált mondani, a mire meg Kass már aligha barátságos hangon válaszolt. Tóth persze kegyetlen dilemmába jutott s a legokosabb a mit tehetett, hogy most provokáltuk Kasst.

Ujra kacagtak s egyértelműleg megállapodtak abban, hogy Tóth főhadnagy gulyás hust aprít Kass doktorból.

* * *

Ahogy reggel nat órakor Dénes báró és Csapó százados elmentek a felükért, Kass doktor már felöltözve várt rájuk s hogy ölje az időt, a szőnyegre kuporodva játszott felesége kedvencz angóra macskájával. A fehér szőrű, bolyhos kis bestia villámgyorsan tünt el a függönyök mögött, míg Kass zavartan emelkedett fel s gyorsan konyakkal kínálta meg az urakat.

Dénes báró rágyújtott féltve örzött, csempészett szivarjainak egyikére. Az a csunya szokása volt a bárónak, hogy soha seukit se kínált meg szivarral. Pompás, messze földön híres szivarjai voltak. Kass, meg Csapó is némi irigységgel szimatolták az elszálló finom kék füst illatát. A báró egyszer csak mit, mit nem gondolt, — lehet-hogy szegény Kasson sajnálkozott — elő, vette újból a szivaros tárczáját s megkínálta vele őket. Illetlen mohósággal kaptak a szivar után. Csapó azon melegében rágyújtott, Kass pedig szinte kéjesen simogatta végig a fénytelen havanna leveleket. Gondosan levágta a végét s mondhatom élvezettel gyújtotta meg.

— Mejjünk urak, mejjünk, türelmetlenkedett Dénes.

Mire a kaszárnya vivótermébe értek, Tóth főhadnagy már meztelenül diskurált a segédeivel. Kass egy kettőre készen volt. Amig pepecselt a ruhájával, az alatt az ezredorvos újra végigmosta karbolos vattával a kardokat. Csapó kimérte szép, egyenes krétavo-

év múlva visszaesett a gyilkosság szörnyűséges gyalázatába s kipusztította az utolsó férfitagját családjának. Mindezt pedig azért, hogy ő örökölje férje vagyonát, ne pedig a mostohák.

Minden bűnök legaljasabb rugója: a nyereség vágya, a haszonlesés adta kezébe e pokoli asszonynak is a gyilkot és a mérget. Ezekkel akart magának vagyont, pénzt szerezni.

Viruló, husz éves leány volt Kajtár Ilona, mikor feleségévé tette Keller Sándor. Özvegy ember volt Keller és az első házasságából négy gyermeke maradt életben, mikor megnősült.

Kajtár Ilonát nagyon szerette, de ez csak színlelte a szerelmét. Voltaképen Keller vagyonára fájt a foga, melyet ily uton vélt könnyen elérhetőnek. Csakhogy a négy gyermek utban állott. Már ekkor megfogamzott benne az a borzasztó gondolat, hogy elteszi lábálól valamennyit.

És tervét vérfagyasztóan, állati vad-sággal és asszonyi fufanggal hajtotta végre.

A négy testvér közül egy leány volt. Ezt nem bántotta. A többieket, nagyobb időközöket hagyva, pusztította el a mostoha, akinek egy Kajtár Lajos nevű fivére volt.

Az első gyilkosság 1882-ben történt. Keller Sándor nem volt odahaza. Az asszony a gyermekek mellett maradt. Irtózatosságnak végrehajtását ekkor kísérelte meg a legkisebb gyermek, az alig egy éves ártatlan csecsemőn.

Fürdővizbe tette a kicsikét és belefojtotta. A csöpp teremtés kiszenvedett, édes apja holtan találta, mikor hazajött.

Még csak gyanusítani sem merte a jólelkű férj a fiatal, alig pár hetes asszonyt. A gyermeket eltemették és semmi vád nem bántotta a gyilkos anyát.

Éltek tovább, a férj elég boldogan, az asszony ellenben egyre azt számítva, milyen uton vesztetheti el a másik kettőt.

Két év múlva, 1884-ben kedvező

alkalom támadt ismét egy gyilkosság véghez vitelére.

A mítsem sejtő férj nem volt most sem otthon. Kajtár Ilona fiatalabb fi-gyermekre rávetette magát és a szerencsétlen, jajgató, nyöszörgő gyermeket agyonfújtotta.

Mikor a férje hazajött, azzal fogadta őt az asszony, hogy meghalt a gyermeke. És úgy tett, mintha ő is sajnálná.

Világos dolog volt, hogy a gyermek, a ki körülbelül öt éves lehetett, erőszaknak esett áldozatául, de az asszonnyra rábizonyítani nem tudtak semmit. Megindította a szegedi törvényszék ellene a vizsgálatot, csak hogy a gyilkos makacs tagadása és tanuk teljes hiánya folytán újra kimenekült a veszedelemből. Mindhárom bíróság fölmentette.

Keller Sándor, mint a kinek hályog borult a szeméire, nem keresett, kutatót a bűnös után. A feleségében vakon bízott és még csak gondolni sem mert volna arra, hogy Ilona az ő gyermekeinek vesztére tör.

Egy fiu maradt még életben, a tiz éves Sándor. Ez 1884-ben megszökött szülei házából és elmenekült rokonaihoz.

Kérdezték tőle, miért távozott el hazulról. Azt felelte rá a tiz éves gyerek:

— Mert fojtogatott az anyám. Látam én, mikor az öcsém nyakát szoritotta. Nem akarok én is meghalni. Ezért hát megszöktem hazulról.

Tizenkét éven át tartózkodott rokonainál a fiatal Keller Sándor, anélkül, hogy csak egyszer is ellátogatott volna a szülei házába. Az apjának nem szólt semmit, hogy mért nem megy haza; becsületesen dolgoztatott és a rokonoknál lakott.

Ez időtájt került le Bécsből Kajtár Lajos, a katonaságból. Elment a néjéhez a Keller-házba s most ketten szövögették a jövő terveit. Biztatta a testvérét Kellerné:

— Mienk lesz a birtok, ha a Sándort megöljük.

nalakkal a távolságot s azután a felállított felekkel czeremóniázott, hogy béküljenek ki.

Tóth bosszusan dörmögött valamit a bajuszába. Kass pedig mosolyogva vonta a vállát. A segédek ajkán futó mosoly villant át. Hogyne. A robusztus Tóth mellett szegény Kass oly vézna volt, hogy igazán szármalmat gerjesztett.

— Vigyázz!

— Rajta!

Kass szinte mozdulatlanul maradt s Tóth így kellett arccal támadott mintha csak azt akarta mondani, hogy roppant egyenlőtlen harcz ez. Kass szépen védekezett, de Tóth sehogyse bírta támadásra bírni. Tóth kezdett belemelegedni, míg Kasson hirtelen izgatottság látszott.

A segédek feszülten kezdtek figyelni s Csapó már megmarkolta kardját, hogy idejében közbelépjen. Ebben a pillanatban suhogva repült ki Tóth kezéből a kard. A csörrenésre kínos csend következett. Kass nyughatatlanul forgatta a szeméit, míg aztán csendes boldogság ömlött el arcán, s elégedetten csettintett nyelvvel.

Mikor újra felálltak, Tóthnak a nyakán és homlokán duzzadtak az erek. Ezuttal már Tóth eszeveszetten támadott, de sehogyse bírt részt találni. Kass ismét nyugtalanokodni kezdett s a segédek növekvő szorongással

látták, hogy keresi a pillanatot, amikor védelemből támadásba mehessen át.

Tóth teljesen megdühödve bolondul, pümet vág. Kass visszagrik, úgy hogy Tóth megingott egy pillanatra. Kass, mint egy macska elnyulva ugrott vissza s rettenetesen végigvágott Tóthnak a karján.

A segédek megmeredve nézik ezt a csodát. Tóth pedig bambán néz vértől borított karjára, mintha az nem is az ő testrésze lenne.

Kass mindenről megfeledkezve magánki-vül rohant az ablakhoz aggodó nézéssel vette fel onnan a Dénes bárótól kapott szivart s szívni kezdte. A szivar még égett s szívni kezdte. A szivar még égett s kék füstje az erős szivásra fodrosan szállt fel a levegőbe.

Kass ekkor azon meztelenül odafordult Tóthoz s fidéliesen megfogta a balkezét.

— Ne haragudj öreg. Sajnálom, hogy így esett, de már azt hittem, elalszik a szivarom.

Mikor felkászálódta, Csapó százados csak úgy a szakállába dörmögte:

— No hiszen ennek a feleségét se kívánja meg ezentul az ördög se!

Katona Béla.

A legény helyeselte ezt a gyilkos tervet és egyre azon iparkodott, hogy Keller Sándort hazaédesgesse. Hivta a mostoha anyja is üzengetve:

— Gyere haza Sándor, hiszen itthon van már Lajos is.

Nem volt elég erős akarata Keller Sándornak. Hazament és nem is történt semmi pár napig.

1896 ot irtak már akkor. Huszonkét esztendő volt már Keller Sándor. Erős, szép szál legény.

Egyszer csak agyonszurva találták a ház udvarán Keller Sándort. Vasvillával döfték keresztül a szívet. Holt tete mellett feküdt a gyilkos eszköz, melyen a vérnek semmi nyoma sem volt látható.

Most a gyanu első sorban az asszonnyra irányult, a kinek a házában immár a harmadik ilyen eset történt. Csakhogy ez ismét hevesen és állhatatosan tagadott. Tanuk most sem voltak.

A vizsgálat alkalmával bebizonyosodott, hogy idegen ember nem követ-hette el a gyilkosságot, mert az udvaron négy óriási kutya volt, a melyek minden bizonynyal rátámadtak volna a gyilkosra. A vasvilláról lemostak minden véryomot. Tisztán, mocsoktalanul a hulla mellé helyezték.

Beleillesztették a szurt részekbe a vasvillát és éppen beleillett az. Világos volt tehát, hogy a gyilkosságot vasvillával követték.

Vád alá helyezték Kajtár Ilonát, de a bizonyosságok elégtelensége alapján megint fölmentette a három fórum.

1898. októberében szenzációs eset tartotta izgatottságban a kedélyeket. Keller Sándor gyanus körülmények között meghalt. Arzen-mérgezést állapítottak meg a bonczoló-orvosok, a törvényszéki orvos és az országos vegyész. E mellett azonban valami más betegsége volt az elhunytak, a mi esleg a halált amugy is előidézte volna.

A helyszínén megejtett vizsgálat alkalmával a mérgeket tartalmazó üvegekben mítsem találtak. Kimosta Kajtár Ilona, a ki ismét tagadással akarta elkerülni a büntetést.

Csakhogy most két tanu is akadt, a kik teljes bizonyosságot tehetnek az asszony bűnössége mellett. Kajtár Ilona ugyanis több alkalommal említette, hogy férjétől meg akar szabadulni.

A férjgyilkos asszonyt rögtön letartóztatták s most a szegedi fogházban ül, mint vizsgálati fogoly. Már az ügyesség is megtette a vád alá helyezési indítványát.

Sebestyén Gyula albiró tanulmányozza most a terjedelmes bűnügyet. Természetesen a már ítélet alá került bűnügyekről most nincsen szó, csak a férjmérgezésről.

UJDONSÁGOK.

Jelentés a szent Antal bizottság 1898. évi működéséről. A bizottság megválasztott az 1898 évi nov. 13 án tartott társulati közgyűlésben. Megalakult nov 16 án, a mikor elnökhelyettes Tiszt. Drák Pétert, pénztárnoknak pedig Just'u Gergelyt választotta meg. Tartott összesen 8 választmányi ülést, hetenként egyet-egyet, kétszer pedig kettőt. Ezekről jegyzéket vezet s mindent ingyen végez. Bevétele volt novemberben 16—30-ig

64 frt 41 kr. Kiadása pedig 15 frt 02 kr. s így készpénzben maradt 49 frt 39 krja, mely bevételkép átvitetett december hóra. December 1-től 31-ig bevétele kitett 143 frt 75 krt, kiadása meg 125 frt 24 krt s így készpénzben van 18 frt 51 krja.

Kiosztott:

nov. 20	15 szegény közt	9 keny.	33 ² / ₄ kl	= 4.02
" 25	" "	" 26	" 75 ² / ₄ kl	= 9.06
dec. 3	48 "	" 48	" 148 ¹ / ₄ kl	= 17.79
" 10	56 "	" 56	" 166 ¹ / ₄ kl	= 19.95
" 17	66 "	" 67	" 218 ² / ₄ kl	= 26.22
" 24	66 "	" 66	" 213 ³ / ₄ kl	= 25.65
" 31	66 "	" 66	" 229 ¹ / ₄ kl	= 27.51

Össz: 339 szegény közt 339 keny. 1085 kl 130-20

Eszes Mátyás adománya:

december 3.	10 kenyér	30 kl,	sulyban	3.60 kr.
december 10.	10 "	31 "	" "	3.72 kr.
Összesen:	20 "	61 "	" "	7.32 kr.

Elhatározta továbbá a választmány, hogy minden hónapban a hónap utolsó vasárnapján a közüzem emelése végett fél 7 óra-
kor énekes misét szolgáltasson Pádunai Szent Antalnak, mint a szegények és bajban levők védszentjének tiszteletére és annak költségeit az ezen mise alatt a cseugetyűben összegyűjtendő fillérekkel fedezze. Ha pedig megmaradna belőle valami, azt a szegények segélyezésére szolgáló összeghez csatolja.

Fényes esküvő tartatott a hó 11-én városunkban. Ez alkalommal Neuschwender János, a Pannónia szálloda bérlője esküdtött örök hűséget Neuschwender Lajos kedves nevelt leányának — Ilonka kisasszonynak. Tartós boldogságot kívánunk a szép fiatal párnak.

Jozsvóválasztás. Fábrián S. b. s. y. n. és Teés közsegélyező társaságára folyó hó 7-én ejtették meg második ízben a jegyzőválasztást. Kántor Rezső, a multkor egyhangulag megválasztott dorosmai s. jegyző most kisebbségben maradt, négy szótöbbséggel Mikecz Ferencz, mágoosi községi irnok, dr. Mikecz Ödön ügyvéd testvéreje választotta meg.

Iparos ifjaink táncmulatsága az elmúlt vasárnap tartatott meg a Kaszinótermeiben szép sikerrel. Az 1-ső négyest 40 pár tánczolta. A jelenvoltakat túlszámolt a következőkben jegyzik. Asszonyok: Bumbert Jánosné, Balázs Józsefné, Ernszt Józsefné, Fodor Pálné, ifj. Horváth Lászlóné, Joannovics Jánosné, Kaszaniczky Ferenczné, Kátai Pálné, Kátai Lajosné, Mészáros Istvánné, Palásti Jakabné, Simon Istvánné, Tari Ernsztné, Ujszászi Istvánné, stb. stb. stb. Leányok: Bumbert Mariska, Dorszki Mariska, Ernszt Jolánka, Fodor Rozika, Faragó Agneska, Joannovics Etelka, Kurucz Juliska, Kuklics Agneska, Krigler Ilonka, Kátai Erzsike, Kátai Terike, Kátai Modolka, Kaszaniczky Etelka, Keviczki Mariska, Mészáros Mariska, Náfrádi Ilonka, Oláh Juliska, Oláh Emmuska, Pintér Juliska, Pintér Erzsike, Palásti Rózsika, Palásti Juliska, Pirotska Juliska, Paróczai Francziska, Röh Agneska, Simon Erzsike, S. ha Francziska, Tóth Etelka, Tekulics Rozika, Ujszászi Annuska stb. stb.

Melyik a legműveltebb állam? A statisztikai lapokból vesszük az alábbi érdekes adatokat. A besorozott katonák kötelesek közül az irni olvasni nem tudók száma az egyes európai államokban a következő arányt mutatja. Ezer besorozott katonaköteles közül irni olvasni nem tud Svédországban 1, Németországban 2, Norvégiában 4, Dániában 5, Svájcban 22, Hollandiában 50, Angliában 52, Franciaországban 64, Belgiumban 144, Ausztriában 262, Görögországban 300, Magyarországon 303, Olaszországban 395, Portugáliában 591, Spanyolországban 680, Romániában 699, Oroszországban 708, és Szerbiában 703 egyén. Hozzá teszi még a statisztikai lap, hogy mikor közelítjük meg mi, csak Hollandiát is? Bizonyára nagy idő múlva. El is ismerjük a számok valódiságát, csak azt nem, hogy ez a műveltség mérője volna, mert a mindennapi tapasztalat mutatja, hogy épen az intelligencia tagjai azok, a kik gyengeségük miatt a hadkötelezettség alól felmentetnek.

Téli vásár. Ritka eset, hogy a szentesi téli országos vásár január hóban essék rend szerint február hó elején szokták azt megtartani, mert a halendárium után kell igazodni. Most január hó 28. 29. 30-án lesz

Szentesen az országos vásár, a melyre serzés felhajtás is engedélyezve lesz.

Farsangi bál. Alig néhány nappal ez előtt vette kezdetét Karneváli herceg uralma s a farsang rövidsége folytán napjai már meg is vannak számlálva; mivel pedig fiatalaink vágyik, megállapodott a Polgári Kör jó nevű vendéglőjével, hogy a hó 22-én (jövő vasárnap) az iparos ifjak hozzájárulásával a nevezett kör helyiségeiben táncmulatság tartatik a mi tekintve hogy iparos ifjaink egyetértő megállapodása folytán lesz rendezve, minden kétséget kizárva szép sikerrel fog megtartatni.

A Dreyfuss ügyben oly szomorú szerepet játszó Walsin Esterházy volt francia ó nagy nevét sok lap előszeretettel egyszerűen csak Esterházynek mondja, a mi sok olvasóban azt a téves hitet támaszthatná, hogy az a kétes erkölcsű ur a magyar Esterházyakkal, valamely rokoni összeköttetésben áll, pedig sem a herceg, sem a gróf Esterházy család nem vallja őt magáénak. A család hercegi ága, melynek majorescója, csak a mult hóban nőtült, Magyarország legnagyobb földbirtokosa a grófi család, részint dunántúli megyékben nagy kiterjedésű birtokok tulajdonosa, részint erdélyi mánások, ezek egyike gróf Esterházy Géza a nevétől országszerte ismert cognacgyárat alapította meg évekkérelőtt, de valamennyi tagja e nagy híri magyar mánus családok erkölcsi tekintetben minden kétségen felül áll feltétlenül gentleman, a kikkel egy lélegzetre Walsin kalandor ur nevét még kiejteni sem lehet a nélkül, hogy meg ne bántanánk az ember, az Esterházy nevet jogosan viselő és arra büszke családot, mely Magyarországnak több nagy férfit szolgáltatott már.

A második táncztanfolyam is kezdetét vette ugyancsak a Pannónia nagytermében. Az új tanfolyam szintén sikerültnek ígérkezik, hogy pedig közönségünk, mily bizalommal van Katz táncztanító ur személye iránt azt az első tanfolyam befejezése után feleslegesnek tartjuk ismertetni. Felhívjuk azonban a t. szülők és a tánczot tanulni vágyó fiatalok figyelmét a tehetséges táncztanító most megnyitott tanfolyamára.

Harangszentelés. Torontál Erzsébetlak róm. kath. hitközsége felejthetetlen Erzsébet királynénk emlékének megörökítésére temploma számára harangot készíttet.

A harang, mely Szt. Erzsébetnek és megboldogult királynénknek művészi kivitelű dombormű képével van díszítve, valamint „Magyarországi Szt. Erzsébet tiszteletére, Erzsébet királynénk emlékének 1898. szeptember 10-án szövegű felirattal ellátva, a „Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság, ezeltől Walsen Ferencz“ harangöntődjéből került ki.

Torontál-Erzsébetlak hitközség kérelmére főmagassága Vasary Kolos bíboros hercegprímás ur mult hó 28-án szentelte fel ünnepélyesen a harangot budavári palotájában.

Henneberg-selyem

45 krajcártól 14 forint 65 krajcárig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér, és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levéltévelyeg ragasztandó. —

IRODALOM.

Pipacsok címmel adta ki Reim Lajos fővárosi hírlapíró az ország jelesebb szépirodalmi lapjaiban elsőszorra megjelent költeményeit. A finom papírra nyomtatott kötetet szerző Beniczky Bajza Lenkének ajánlva adta ki. A szöveg közé nyomtatott illusztrációkat Lakatos Arthur rajzolta, melyek mind-

egyike nagyban hozzájárul emeléséhez. A díszes kötet árja — melyet a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe — 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, VIII. József-körút 6. sz. a.

CSARNOK.

Télien.

Zuzmarás a lombtalan fa,
Hó ropog a talp alatt,
Jégvirágos minden ablak,
Künn csont minden talpat,
Rózsás orral kédik egymást
Kiket sorsuk összehoz:
Ugyan az a sok meleg hűt
Mely vidéken táboroz?

Haj, barátom, én nagyon réj
Tündömlöm már e felett,
Készen is van véghetűgy
Nálam már a felet.
Az a sok meleg mi fűti
Lenn a félvad Afrikát,
Itt elolszik sok parányra
S lanyha kis melget ad.

Lenn a félvad Afrikában
A barátság nem dívat,
Mért is lenne jó barátja
Bárkinék is, aki vad.
Mig itt forró barátságról
Szólnak főként a regék,
Igy pazarolják, lám, minálunk
Klimánk forró melegét.

Odalenn az embereknek
Köböl, jégtől van szívök,
Mig miénk mindegyre lángol,
S gyári módra füstölög
Ah, e lángoló szivekkel
Mint megy kárba a meleg? !
Fu, közzén és koksz hűba
A sziv ura didereg!

Lelkesülés, részvét s sok más,
Mihéz kell meleg kebel,
Mind a prózai valótól
Vonját a meleget el.
És nővelnek rossz cseréül
Czifra jégvirágokat,
S pár rózsát mit az üreghíz
Kényszeredve korcsot ad.

Szávay Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések ellenségeiről.

Szaporodik napról napra a vetések ellenségeinek száma s a legtöbb gazda azokkal szemben tetenetlenül áll, mert nem bir tudomással arról, hogy minő intézkedéseket tegyen meg a kártételek csökkentésére. Szaklap csak kevés gazdálkodónak jut kezéhez, a hatóságok által közzé tett hirdetések pedig akarata ellenére is kikerülnek figyelmét s így nem csoda ha a védekező eljárásokat nem ismeri. Ép ezért helyéu valónak találjuk lapunkban felemlíteni ama kártételek egy némelyikét, melyek a leggyakoribbak, s melyek néha egész termésünket tönkreteszik s felemlíteni, egyuttal azon védekezési módokat, melylyel a kárnak elejét vehetjük, vagy legalább is csökkenthetjük. Gabonaféléink közül a buza, rozs, árpa és kukorica kedvelt fészket képezi a gabonaszisziknek, melynek nősténye a magtárba lévő gabonaszemekbe ormányával lyukat fur és petéjét a lyukba rakja. Ott a belőle kifejlődött álcza, mely fehér szíuü lisztel táplálkodik, a szem belsejét egészen kirágja, s ha már egészen kifejlődött, vagyis bogár lett, a szemet elhagyja. A védekezési mód: a magtár tisztántartásából, gyakori söpréséből, a szeméthulladék elégetéséből, a magtár padozat hézagainak valami ragadós anyaggal (marhatrágya és agyag keveréssel) való betöméséből s a gabona gyakori átlapátolásából áll. Ha pedig már tényleg benne

van a zsiszik a gabonába, akkor meg kell rostálni, melynek szövetén a zsiszik kihull, de a mag nem.

A lábon álló gabonának egyik veszedelmes ellensége a hesseni légy, mely ősszel a vetéseken mint álcza fordul elő s azon addig élőszködik, míg a hideg be nem áll; ekkor azután bebábozza magát. Tavasszal a bábból kibúvik a légy, párzik és petéit lerakja a zöld vetésre, abból 8-10 nap múlva kifejlődik az álcza s pusztítja a vetést; június hónapban ismét bebábozódik és pedig a gabonaszár alsó levele alatt, s így a gabona learatása után a tarlón marad. Szeptember hó folyamán újból kibúvik a légy s folytatja azt a munkát, melyet tavasszal megkezdett. A védekezési mód állhat a tarló azonnali felszántása, vagy felégetése, az őszi vetés idejének későre való halasztása s az u. n. csalogató vetéseknek alkalmazásából. Legjobb eredményt a csalogató vetés adhat, mely abban áll, hogy augusztus illetve szeptember hónapokban azon területen, melyet őszi vetésnek szántunk sávonként silányabb minőségű gabonát vetünk, mely kikelése után magához csalogatja a tojó legyeket s a legyek a vetés sávjára tojván a petéket, abból az álczák kibúvnak, s lehúzódnak a növény tövére. Ha az őszi vetés ideje elérkezett, a csalogató vetést lelegeltetjük s jó

mélyen alászántjuk. Ezzel úgy a legyek, mint a bábok s álczák elpusztulnak. Gabonavetéseink igen sokat szoktak szenvedni a szárazságtól is. Ez ellen egy biztos védekezési módunk van, nevezetesen a talajnak helyes megmunkálása. Ha pl. tavaszi gabonát akarunk termelni, akkor az elővetemény tarlóját sekélyen feltörve, a szántóföldet ősszel jó mélyen felszántjuk azt érdes barázdákban hagyjuk az egész télen át. A téli csapadék a mély szántás következtében a talaj mélyebb rétegeibe húzódnak, azt a talaj visszatartja, megőrzi s így a tavasszal elvetendő növénynek midjárt fejlődése első időszakában biztosítja a kellő nedvességet.

Hóval, száraz teleken át az őszi gabona vetés sokat szenved a fagytól is, ugyannyira, hogy sokszor azon tépelődik a gazda, vajjon ne szántassa-e ki a gabonát. Tanácsunk erre az, hogy ne szántassa, hanem vegyen műtrágyát és szórja azt el fejtrágyaként. Erre a célra a chilisalérom egyedüli alkalmas trágya, melyből kat. holdanként 35-40 kg. megfelelő mennyiségű finom földdel keverve bámulatos hatást képes előidézni. Földolog az, hogy a chilisalérom kiszórására olyan időt válasszunk, midőn kilátás van esőre, mert ha a jótékony eső elmarad, úgy elmarad azon hatás is, melyet a chilisaléromtól vártunk.

Legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szer:

Akácza arcz-crème 1 frt.

Akácza szappan 50 kr.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz és kőszvény ellen a

REPARATOR

A Szt.-Rökus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből. m. hársfavirág, hársfaméz és czukorból készült

Hársfaméz-czukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: KRIEGNER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára,
Budapest, VIII. Kalvin-tér

Kaphatók a gyógyszertárakban.

Egy

jó karban levő
féderes

KOCSI

jutányos áron eladó.

Hol? Megmondja

e lap kiadóhivatala.

Amerikai zsebórák

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosab és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

önberetváló készülék

Fox, valódi solingeni gyártmány sok kiállítás kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegetakarító.

Darabja 3 forint

A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpaccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.

A ki komoly és előkelő hangu lapot akar járattani,

A ki az okos nemzeti politika hívének vallja magát,

A ki szereti az ujságban is a szép stílust és jó ízlést,

A ki a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni,

A ki a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni,

A ki mindenről jól és mindig korán akar értesülni,

A ki nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai cikkeknek,

A ki minden ízében modern ujságot akar járattani,

A ki óhajtja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erősödését,

A ki nem barátja a személyi kultusznak és megveti a személyes támadásokat,

az fizessen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

czimű ujságra, mely Budapesten jelenik meg, naponként 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:

Egy óra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. szám.